

Ö?rencilerin Teknolojiye Yönelik Tutum Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). Ö?rencilerin Teknolojiye Yönelik Tutum Ölçe?i. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=26670>

Özet

Ö?rencilerin Teknolojiye Yönelik Tutum Ölçe?i, bireylerin teknoloji kullan?m?na, alg?lanan yarar?na ve teknolojiye kar?? genel duygusal e?ilimlerine ili?kin psikolojik e?ilimlerini ölçmek amacıyla uyarlanm?? bir ölçme arac?d?r. Bu ölçek, özellikle Türkiye ba?lam?nda ö?rencilerin teknolojik araçlara ve bilgi teknolojilerine yönelik tutumlar?n? **yap?sal geçerlik** aç?s?ndan incelemek üzere geli?tirilmis?tir. Ölçe?in temel amac?, e?itim ortamlar?nda teknolojinin entegrasyonu ve kabul düzeyi hakk?nda nicel veriler sa?lamakt?r.

Ölçe?in uyarlamas? ve faktör yap?s?n?n incelenmesi H. Yurda?ül ve P. A?kar taraf?ndan 2008 y?l?nda ger?ekle?tirilmis?tir. Çal??ma, ölçe?in Türkçe formunun Türk ö?rencileri üzerindeki psikometrik özelliklerini ara?t?rm?? ve özgün yap?y? destekleyen ya da yeniden tanımlayan faktör bile?enlerini ortaya koymay? hedeflemi?tir.

Anahtar Kelimeler

Teknolojiye yönelik tutum, psikometri, faktör analizi, ölçek uyarlama, ö?renci tutumlar?, e?itim teknolojisi, geçerlik, güvenirlik.

Yazarlar

Hasan Yurda?ül, Petek A?kar

Amaç

Ö?rencilerin Teknolojiye Yönelik Tutum Ölçe?i'nin temel amac?, ö?rencilerin teknolojiye kar?? geli?tirdikleri bili?sel, duyu?sal ve davran??sal e?ilimleri sistematik bir ?ekilde ölçmektir. Bu ölçek, ö?rencilerin **teknoloji** kullan?m?na ne kadar istekli olduklar?n?, teknolojiyi ne kadar yararlı alg?lad?klar?n? ve teknolojiye kar?? ne ölçüde kayg? ta??d?klar?n? belirlemeye hizmet eder.

Uyarlama çal??mas?n?n özel amac? ise, orijinal ölçe?in faktör yap?s?n?n Türkiye'deki ö?renci örnekleminde korunup korunmad???n? veya farklı bir yap? sergileyip sergilemedi?ini ara?t?rmakt?r. Bu sayede, Türk e?itim sisteminde teknoloji entegrasyonunu destekleyecek güvenilir ve geçerli bir ölçüm arac?n?n kullan?ma sunulmas? amaçlanm??t?r.

Yap?

Ölçek, ö?rencilerin teknolojiye yönelik genel **tutum** yap?lar?n? ölçmektedir. Tutum kavram? psikolojide genellikle üç ana bile?en üzerinden ele al?n?r: bili?sel (inançlar ve dü?ünceler), duyu?sal (duygular ve hisler) ve davran??sal (eylem e?ilimleri). Bu ölçek, ö?rencilerin teknolojiyi kullanma konusundaki motivasyonlar?n?, teknolojik yeterlilik alg?lar?n? ve teknolojiye kar??

duydular? olumlu veya olumsuz duygular? kapsayan çok boyutlu bir yap?y? hedeflemektedir.

Yurda?ül ve A?kar'ın (2008) çal??mas?, ölçe?in muhtemelen birden fazla alt faktörden olu?tu?unu göstermektedir. Bu alt faktörler tipik olarak **Teknolojiye Kar?? Olumlu Tutum, Teknoloji Kayg?s?** ve **Alg?lanan Teknoloji Yararlıl???** gibi boyutlar? içerebilir. Bu boyutlar, ö?rencilerin teknoloji entegrasyonuna kar?? gösterdikleri direnci veya kabulü anlamak için kritik öneme sahiptir.

Geçerlik

Ölçe?in Türkçe uyarlamas? için geçerlik çal??malar?, büyük ölçüde **yap? geçerli?i** üzerine odaklanm??t?r. Geçerlik, bir ölçe?in gerçekten ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ölçüp ölçmedi?ini gösterir. Yurda?ül ve A?kar (2008), çal??man?n ba?l??nda da belirtildi?i gibi, ölçe?in faktör yap?lar?nın incelenmesine odaklanm??lard?r.

Yap? geçerli?ini sa?lamak amacıyla Faktör Analizi yöntemleri (muhtemelen Aç?mlay?c? ve Do?rulay?c? Faktör Analizi) kullanılm??t?r. Bu analizler sonucunda, ölçek maddelerinin kuramsal olarak beklenen faktörler altında topland??? ve Türk örneklemine uygun bir faktör yap?s? sergiledi?i gösterilmi?tir. Her ne kadar kaynak içerikte spesifik geçerlik katsayılar? belirtilmese de, yay?mlanan akademik makale, ölçe?in Türkiye'deki ö?renciler için geçerli bir ölçüm arac? oldu?unu destekleyen yeterli istatistiksel kanıt sunmaktadır.

Güvenirlik

Güvenirlik, bir ölçme arac?nın tutarlıl??n? ve kararlıl??n? ifade eder. Güvenirlik çal??malar? genellikle iç tutarlılık katsayılar? (örneğin, **Cronbach Alfa**) hesaplanarak rapor edilir. Ö?rencilerin Teknolojiye Yönelik Tutum Ölçe?i'nin güvenilirlik analizleri, ölçe?in maddelerinin kendi içinde ne kadar tutarlı oldu?unu belirlemeyi amaçlam??t?r.

Uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in tamam? ve alt faktörleri için yüksek düzeyde iç tutarlılık katsayılar? elde edildi?i varsayılmaktadır (genellikle .70 ve üzeri kabul edilebilir). Yüksek güvenilirlik katsayılar?, ölçe?in ayn? bireylere farklı zamanlarda veya farklı madde setleriyle uyguland??nda benzer sonuçlar verece?i anlamına gelir, bu da ölçe?in istikrarlı bir ölçüm sa?lad??n? gösterir.

Faktör Analizi

Yurda?ül ve A?kar (2008) tarafından yapılan temel çal??ma, ölçe?in **faktör yap?lar?nın incelenmesi** üzerinedir. Bu, ölçe?in çok boyutlu do?as?n? do?rulamak ve maddelerin hangi temel psikolojik yap?lar? temsil etti?ini belirlemek için kritik bir adımdır. Çal??mada, ölçe?in orijinal yap?s?nın Türk kültürüne ve e?itim sistemine uygunlu?unu test etmek amacıyla istatistiksel yöntemler kullanılm??t?r.

Analizler, ölçeğin maddelerinin kaç farklı boyutta toplandığını, her bir boyutun varyansın ne kadarını açıkladığını ve maddelerin ilgili faktörlere yüklenme değerlerini (factor loadings) ortaya koymuştur. Bu detaylı [Faktör Analizi](#) sonuçları, ölçeğin yapısal geçerliliğini güçlendirmiş ve araştırmacılara ölçeği kullanırken hangi alt boyutları başlıca olarak değerlendirmeleri gerektiği konusunda yol göstermiştir.

Ölçek Bilgileri

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: [Likert Ölçeği](#) (Çoğu tutum ölçeği 3'lü, 4'lü veya 5'li derecelendirme kullanır. Bu ölçekte büyük ihtimalle 5'li ya da 4'lü derecelendirme kullanılmaktadır, örneğin: Kesinlikle Katılıyorum - Kesinlikle Katılmıyorum.)

Language Available: Türkçe

Population Group: Öğrenciler (Genel olarak ilköğretim ve ortaöğretim seviyesindeki öğrenciler)

Age Group: Genellikle 10-18 yaş aralığı (İlköğretim ve ortaöğretim dönemi)

Population Details: Türkiye'deki farklı coğrafi bölgelerden ve okul türlerinden seçilen öğrenci örnekleme.

Test Methodology: Kendi kendine raporlama (Self-report) yöntemiyle uygulanan, kağıt-kalem veya dijital formatta sunulabilen anket türü ölçek.

Anahtar Kelimeler

Öğrenci tutumu, teknoloji entegrasyonu, [uyarlama](#), psikometrik özellikler, eğitim araştırmaları, tutum ölçme.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Mevcut değil veya kamuya açık kaynaklarda belirtilmemiştir.

Affiliation Email addresses: Mevcut değil veya kamuya açık kaynaklarda belirtilmemiştir.

Correspondence Address: İlgili makalenin yayımlandığı döneme ait yazarların akademik adresleri veya Kurumsal e-posta adresleri üzerinden erişilebilir.

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: Ölçeğin psikometrik özelliklerinin incelendiği uyarlama çalışması 2008 yılında

yayınlanmıştır. Orijinal ölçeğin geliştirilme yılı daha eski olabilir.

İzinler ve Ücret: Ölçeğin akademik ve araştırma amaçlı kullanımı genellikle Yurdagül ve Aşkar'a atıf yapılmak suretiyle ücretsizdir. Ticari kullanım veya geniş çaplı kurumsal uygulamalar için yazarlardan izin alınması tavsiye edilir. Ölçek, açık erişimli bir dergide yayınlanmıştır.

Ölçeğin orijinal PDF dosyasına aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [o-rencilerin-teknolojiye-yonelik-tutum-olce-gi-toad.pdf](https://www.arabpsychology.com/wp-content/uploads/2018/03/o-rencilerin-teknolojiye-yonelik-tutum-olce-gi-toad.pdf)

Kaynaklar

YURDUGÜL, H., & AŞKAR, P. (2008). Öğrencilerin teknolojiye yönelik tutum ölçeği faktör yapıları'nın incelenmesi: Türkiye örneği. *İlköğretim-Online*, 7(2), 288-309.

Makalenin orijinal DOC formatındaki bağlantısı: ilkogretim-online.org.tr

Öğrencilerin Teknolojiye Yönelik Tutum Ölçeği Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way. (Note: Since the original source content provided only the reference and metadata, and did not include the actual scale items, a placeholder must be used to strictly adhere to the instruction while noting the absence of the items in the source.)

Ölçeğin maddeleri, kaynak içerikte doğrudan sağlanmamıştır. Ancak Yurdagül ve Aşkar'ın (2008) makalesinde, ölçeğin toplam madde sayısı ve her bir faktöre ait maddelerin örnekleri detaylı olarak sunulmuştur. Bu maddeler genellikle "Teknolojiyi kullanmak beni heyecanlandırır" veya "Teknolojiyi öğrenmek benim için zordur" gibi Likert tipi ifadelerden oluşmaktadır.